

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y - DƯỢC

NGUYỄN THỊ ÁNH TUYẾT

**THỰC TRẠNG CẦU SỬ DỤNG VÀ CUNG CẤP
DỊCH VỤ QUẢN LÝ TĂNG HUYẾT ÁP TẠI 2 XÃ
CỦA HUYỆN THÔNG NÔNG, TỈNH CAO BẰNG**

Chuyên ngành: Y học dự phòng

Mã số: 60720163

LUẬN VĂN THẠC SĨ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

TS. Nguyễn Thị Phương Lan

THÁI NGUYÊN, 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, năm 2019

Người cam đoan

Nguyễn Thị Ánh Tuyết

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng cảm ơn: Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, các thầy cô khoa Y tế công cộng - Trường Đại học Y - Dược Thái Nguyên. Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Nguyễn Thị Phương Lan - người Thầy đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo, dìu dắt tôi trên con đường nghiên cứu khoa học.

Tôi cũng xin trân trọng cảm ơn Ban giám đốc Sở Y tế Cao Bằng, Tập thể Ban giám đốc và cán bộ TTYT huyện Thông Nông, Ban chỉ đạo chăm sóc sức khỏe nhân dân, TYT 02 xã Lương Can và Càn Yên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình triển khai đề tài, học tập và nghiên cứu.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới các thầy cô trong Hội đồng khoa học đã tạo điều kiện, góp nhiều ý kiến quý báu cho luận văn của tôi.

Tôi cũng chân thành cảm ơn các thầy cô, bạn bè, đồng nghiệp, gia đình và người thân đã giúp đỡ, động viên tôi cả về tinh thần và vật chất trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Thái Nguyên, tháng 3 năm 2019

Nguyễn Thị Ánh Tuyết

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BKLN	: Bệnh không lây nhiễm
HATT	: Huyết áp tâm thu
HATTr	: Huyết áp tâm trương
NVYTTB	: Nhân viên y tế thôn bản
TBMMN	: Tai biến mạch máu não
THA	: Tăng huyết áp
HAMT	: Huyết áp mục tiêu
TTYT	: Trung tâm y tế
TYT	: Trạm y tế
YTNC	: Yếu tố nguy cơ

MỤC LỤC

ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
Chương 1: TỔNG QUAN	3
1.1. Các khái niệm cơ bản	3
1.1.1. Khái niệm về THA	3
1.1.2. Khái niệm quản lý tăng huyết áp	3
1.1.3. Phân loại THA.....	4
1.1.4. Điều trị THA	4
1.1.5. Điều trị THA ở cơ sở.....	8
1.1.6. Khái niệm về cầu và cung trong quản lý THA	10
1.2. Thực trạng cầu quản lý THA	11
1.2.1. Cầu quản lý THA trên thế giới.....	11
1.2.2. Cầu quản lý THA ở Việt Nam	11
1.3. Thực trạng cung cấp dịch vụ quản lý THA trên thế giới và Việt Nam ...	12
1.3.1. Thực trạng cung cấp dịch vụ quản lý THA trên thế giới	12
1.3.2. Thực trạng cung cấp dịch vụ quản lý THA tại Việt Nam.....	15
1.3.3. Mạng lưới quản lý tăng huyết áp	18
1.3.4. Quản lý tăng huyết áp ở cơ sở.....	19
1.3.5. Thực trạng công tác quản lý THA tại Huyện Thông Nông, tỉnh Cao Bằng	20
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	22
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	22
2.2. Địa điểm nghiên cứu	22
2.3. Thời gian nghiên cứu	23
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	23
2.4.1.Thiết kế nghiên cứu.....	23
2.4.2. Cỡ mẫu và chọn mẫu định lượng	23

2.4.3. Cỡ mẫu và chọn mẫu định tính	24
2.5. Các chỉ số nghiên cứu	25
2.5.1. Nhóm chỉ số thu thập từ phía người sử dụng dịch vụ: Đặc điểm nhân khẩu học, đặc điểm tình trạng huyết áp và quản lý THA, cầu sử dụng dịch vụ quản lý THA.....	25
2.5.2. Nhóm chỉ số về sự sẵn có và khả năng cung cấp dịch vụ từ phía cơ sở y tế công lập tại huyện Thông Nông tỉnh Cao Bằng.....	27
2.6. Kỹ thuật thu thập số liệu	28
2.6.1. Số liệu thứ cấp.....	28
2.6.2. Số liệu định lượng	28
2.6.3. Số liệu định tính	29
2.6.4. Sai số và phương pháp không chế sai số.....	30
2.7. Phương pháp xử lý số liệu.....	30
2.8. Vấn đề đạo đức trong nghiên cứu	30
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	31
3.1. Đặc điểm chung của đối tượng nghiên cứu	31
3.2. Đặc điểm về tình trạng huyết áp và quản lý THA ở đối tượng nghiên cứu	32
3.3. Cầu quản lý bệnh tăng huyết áp tại huyện Thông Nông, tỉnh Cao Bằng năm 2018.....	34
3.4. Thực trạng cung cấp dịch vụ quản lý THA tại huyện Thông Nông, tỉnh Cao Bằng năm 2018.....	36
Chương 4: BÀN LUẬN	51
4.1. Cầu trong quản lý THA ở địa bàn nghiên cứu	51
4.1.1 Cầu sàng lọc THA	51
4.1.2 Cầu điều trị THA thường xuyên, liên tục	52
4.1.3 Cầu trong việc quản lý thường xuyên liên tục tại trạm y tế xã.....	55
4.2. Khả năng cung cấp dịch vụ quản lý THA tại huyện Thông Nông, tỉnh Cao Bằng năm 2018.	56

4.2.1 Cung cấp dịch vụ sàng lọc phát hiện sớm THA	56
4.2.2. Cung cấp dịch vụ điều trị thường xuyên, liên tục đối với bệnh nhân THA để kiểm soát huyết áp và dự phòng biến chứng	58
KẾT LUẬN	65
KHUYẾN NGHỊ	66
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1. Đặc điểm về nhân khẩu học.....	31
Bảng 3.2. Tỷ lệ tăng huyết áp trong số đối tượng tham gia nghiên cứu.....	32
Bảng 3.3. Phân bố tỷ lệ THA theo mức độ	32
Bảng 3.4. Tỷ lệ thời điểm phát hiện tăng huyết áp	32
Bảng 3.5. Tỷ lệ bệnh nhân đã biết bị THA đã từng điều trị.....	33
Bảng 3.6. Tỷ lệ bệnh đã từng điều trị tại các cơ sở y tế.....	33
Bảng 3.7. Tỷ lệ điều trị thường xuyên liên tục trong số từng điều trị THA ...	33
Bảng 3.8. Tỷ lệ bệnh nhân có cầu trong sàng lọc tăng huyết áp.....	34
Bảng 3.9: Tỷ lệ bệnh nhân có cầu trong việc quản lý thường xuyên liên tục nhằm đạt huyết áp mục tiêu	34
Bảng 3.10: Tỷ lệ bệnh nhân có cầu trong việc quản lý thường xuyên liên tục để đạt HAMD tại trạm y tế xã	35

DANH MỤC HỘP

Hộp 1: Hiểu biết sự cần thiết phải sàng lọc để phát hiện sớm từ phía người dân.....	36
Hộp 2: Nhận định của bệnh nhân trong quản lý và điều trị THA.....	37
Hộp 3: Hiểu biết sự cần thiết phải điều trị khi mắc THA để kiểm soát huyết áp và dự phòng biến chứng.....	37
Hộp 4: Hiểu biết của người dân về các cơ sở y tế cung cấp dịch vụ sàng lọc THA.....	38
Hộp 5: Khoảng cách tới cơ sở khám bệnh.....	38
Hộp 6: Cung cấp dịch vụ sàng lọc phát hiện sớm THA.....	39
Hộp 7: Cung cấp dịch vụ điều trị thường xuyên, liên tục đối với bệnh nhân THA để kiểm soát huyết áp và dự phòng biến chứng.....	40
Hộp 8: Công tác quản lý.....	40
Hộp 9: Tuân thủ kê đơn.....	41
Hộp 10: Hướng dẫn bệnh nhân điều trị.....	41
Hộp 11: Công tác quản lý người bệnh THA.....	42
Hộp 12: Hướng dẫn bệnh nhân điều trị THA.....	43
Hộp 13: Nhóm thuốc và số lượng thuốc THA cung cấp cho người bệnh.....	43
Hộp 14: Chuyển tuyến bệnh nhân lên tuyến trên.....	44
Hộp 15: Nhận định kết quả điều trị:.....	44
Hộp 16: Kinh phí quản lý THA tuyến huyện.....	46
Hộp 17: Kinh phí quản lý THA tại tuyến xã.....	47

DANH MỤC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Điều trị tăng huyết áp ở cơ sở	9
Sơ đồ 1.2: Mạng lưới quản lý tăng huyết áp hiện nay ở Việt Nam	18
Sơ đồ 1.3. Quản lý tăng huyết áp tuyến ở cơ sở	19